

Leghennen met 1 ster

Waarom krijgen deze eieren het Beter Leven-kenmerk van de Dierenbescherming?

- De kippen krijgen meer ruimte;
- De kippen krijgen meer afleidingsmateriaal;
- De kippen krijgen natuurlijk licht en een normaal lichtschema;
- Gezondheid wordt planmatig aangepakt en het antibioticagebruik wordt teruggedrongen.

De huisvesting van leghennen valt onder te verdelen in verschillende systemen. Het meest voorkomende systeem is de scharrel- of volièrestal. Deze laatste lijkt erg op een scharrelstal, maar dan met verdiepingen, zodat kippen kunnen fladderen en meer ruimte hebben.

De verschillende huisvestingsystemen betekenen ook verschillende wettelijke eisen. In onderstaande tabel worden de eisen voor scharrelstallen genoemd.

Kort overzicht belangrijkste verschillen in welzijn tussen gangbare pluimveehouderij en pluimveehouderij met Beter Leven kenmerk van de Dierenbescherming met 1, 2 of 3 (Rondeel) sterren

Aspect	Gangbaar	 Dierenbescherming	 Dierenbescherming	 Dierenbescherming Rondeel
Ruimte binnen	9 hennen/m ²	9 hennen/m ² , afbouwend naar 7 hennen/m ²	9 hennen/m ²	6,7 hennen/m ²
Uitloop naar buiten	Nee	Overdekte uitloop	Ja	Ja, bosrand (semi overdekt) en overdekte uitloop met daglichtplaten
Afleidingsmateriaal	Nestkasten, 1/3 ingestrooid, mogelijkheid tot slijten snavel/nagels	250 cm ² ingestrooid per hen, nestkasten, dagelijks graan, maandelijks maagkiezel, strobalen/gasbetonblokken	250 cm ² ingestrooid per hen, nestkasten, dagelijks graan, maandelijks maagkiezel, strobalen/gasbetonblokken	250 cm ² ingestrooid per hen, nestkasten, dagelijks graan, maandelijks maagkiezel, strobalen/gasbetonblokken
Zitstokken	15 cm/hen	15 cm, minstens 10cm verhoogd. Geïntegreerde zitstokken max 7,5cm	15 cm, minstens 7,5cm verhoogd. Geïntegreerde zitstokken max 7,5cm	15cm zitstok, minstens 7,5cm verhoogd. Geïntegreerde zitstokken max 5cm
Licht	8 uur onafgebroken donker per 24 uur, voorafgegaan en gevolgd door schemer	Daglicht verplicht. 8 uur onafgebroken donker per 24 uur, vallend in de avond/nacht, voorafgegaan en gevolgd door schemer	Daglicht verplicht. 8 uur onafgebroken donker per 24 uur, vallend in de avond/nacht, voorafgegaan en gevolgd door schemer	Daglicht verplicht. 8 uur onafgebroken donker per 24 uur, vallend in de avond/nacht, voorafgegaan en gevolgd door schemer

Aspect	Gangbaar	 Dieren bescherming	 Dieren bescherming	 Dieren bescherming Rondeel
Geforceerd ruien	Toegestaan (niet vaak toegepast)	niet toegestaan	niet toegestaan	niet toegestaan
Groepsgrootte	Geen eisen	Max 6000 dieren	Max 6000 dieren	Max 6000 dieren

Toelichting op dierenwelzijn bij eieren met 1 ster

De kippenhouders moeten direct voldoen aan enkele basiseisen, zoals meer ruimte, betere afleiding en overdekte uitloop en krijgen daarnaast de tijd te investeren om hun bedrijf geleidelijk steeds diervriendelijker te maken.

Verenpikken en kannibalisme voorkomen

Bij verenpikken pikt een kip naar de veren van een andere kip. Zacht verenpikken hoort bij het normale sociale gedrag van leghennen. In de grote groepen waar de dieren meestal in gehouden worden en door de mate van verveling kan dit zachte verenpikken doorslaan naar steeds intensiever pikken. Op den duur kan dit leiden tot het uittrekken van veren en het veroorzaken van wonden. Onder verenpikken valt ook vaak het pikken naar kammen/lellen en cloaca. Verenpikken is een erg lastig gedragsprobleem dat grote welzijnsproblemen veroorzaakt en dat heel veel verschillende aanleidingen kan hebben. Hierdoor is het moeilijk om dit gedrag volledig te laten verdwijnen. Op het moment zijn het standaard behandelen van snavels en het dimmen van licht veel gebruikte maatregelen. Door het licht te dimmen zien de kippen elkaar slechter, waardoor het verenpikken vermindert. Het gedimde licht zorgt echter wel weer voor andere welzijnsproblemen.

De oplossing kan ook gevonden worden in het verbeteren van de leefomstandigheden van de kip. Ten eerste moet de vloer van de stal ingestrooid zijn, zodat de dieren naar behoefte kunnen scharrelen en stofbaden.

Daarnaast wordt voor kuikens in een Beter Leven stal dagelijks graan gestrooid door de pluimveehouder. Dit stimuleert de dieren om te bewegen en op zoek te gaan naar hun voedsel. Daarbij liggen in de stal strobalen gasbetonblokken. De strobalen worden door de dieren gebruikt om op te zitten en om uit elkaar te trekken. Hiermee kunnen de kuikens lang bezig zijn. Omdat de snavels en nagels van kippen niet uit zichzelf slijten, worden gasbetonblokken in de stal gelegd. Als de dieren op deze blokken pikken en krabben slijten hun snavels en nagels. Dit is beter voor de gezondheid en voorkomt beschadigingen aan andere dieren.

Door te zorgen dat de dieren genoeg te doen hebben en aan hun behoefte aan pikken en krabben aan de grond kunnen voldoen, zullen ze minder snel gaan verenpikken. Ook blijkt uit praktijkonderzoeken dat voldoende natuurlijk zonlicht in de stal leidt tot minder verenpikken, in tegenstelling tot felle kunstlampen.

Licht in de stal

Voor kippen is zicht heel belangrijk. Veel belangrijker dan bijvoorbeeld reuk of gehoor. Dit betekent dat het licht in de omgeving van de kip een grote invloed heeft op dierenwelzijn.

Het licht moet hoog frequent zijn (kippen kunnen flikkeringen van het licht erg goed zien) en een breed spectrum is een pre. Dit betekent dat het licht behalve normale kleuren ook UV licht bevat. Kippen kunnen namelijk UV licht zien, in tegenstelling tot mensen.

Behalve licht is ook donker belangrijk. Voor een goede nachtrust moet de kip in ieder geval een aantal uren per dag een aaneengesloten donkere periode hebben.

Daarom krijgen de kippen in een Beter Leven stal gegarandeerd toegang tot natuurlijk daglicht, via daglichtplaten in de stal. Dit zorgt gelijktijdig voor een natuurlijk lichtschema.

Gezondheid wordt planmatig aangepakt en het antibioticagebruik wordt teruggedrongen

Een kip wil niet ziek zijn en dat is ook niet in het belang van de pluimveehouder. Vandaar dat er van alles aan gedaan wordt om de kip te beschermen tegen een overmatige hoeveelheid ziektekiemen en een hoge infectiedruk.

Een goede hygiëne, frisse lucht, een goede stalinrichting en niet teveel kippen op een kleine oppervlakte dragen bij aan een schone leefomgeving. Uiteraard moet ook water en voer van een goede kwaliteit zijn, met een beperkt aantal bacteriën en schimmels. De stalinrichting mag niet tot verwondingen leiden. En waar nodig worden kippen tegen een aantal veel voorkomende ziektes (salmonella) gevaccineerd.

Als het ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch gebeurt dat een kip ziek of gewond is, moet het dier zo snel mogelijk op de juiste manier behandeld worden. Het dier moet de gelegenheid krijgen 'uit te zieken' in een ziekenboeg die daar speciaal voor is ingericht.

Als het dier er zo slecht aan toe is dat verdere behandeling geen zin meer heeft, moet diervriendelijke euthanasie worden toegepast.

Om de gezondheidszorg van de kippen zo goed mogelijk aan te pakken verlangt de Dierenbescherming dat elke pluimveehouder met een vaste pluimveedierenarts werkt, en samen met deze arts een diergezondheidsplan opstelt waarin de doelstellingen voor beheersing en reductie van ziekten worden vastgelegd. De dierenarts dient minstens eens per maand op het bedrijf te komen voor een algemene controle rondgang. Alle bevindingen van ziekte, verwonding, behandeling en sterfte moeten worden geregistreerd.

Minstens één keer per jaar moeten pluimveehouder en dierenarts het hele gezondheidsbeleid evalueren en zonodig het diergezondheidsplan bijstellen.